

HISTORISCHE KRING Baerne

N I E U W S B R I E F

juli 2025

Het is vakantietijd!

Maar voordat je weggaat zorg je natuurlijk dat je alles goed achterlaat. Dit geldt voor veel organisaties, maar zeker voor de Historische Kring Baerne, want er is veel werk verzet: foto's en informatie aangeleverd voor de Historische puzzeltocht, onderzoek voor de nieuwe tentoonstelling in de Oudheidkamer en de fietsroute moest ook worden getoetst.

Wilt u een dagje uit, dan zijn er veel musea in de omgeving met leuke tentoonstellingen. In het Oude Ambachtenmuseum of in museum Huis Doorn bijvoorbeeld of, als u liever buiten bent, de fietstocht van de Historische Kring in Huizen en het Houthakkersfeest in de Lage Vuursche.

Wilt u vast een activiteit plannen in Baarn denk dan eens aan de Open Atelierroute, Open Monumentendag, het Cultureel Festival of het eerste Baarnse Hardloopevenement.

De Nieuwsbrief van juli heeft u hier weer voor u liggen, ook wij gaan nu met vakantie.

Wij wensen u een mooie, zonnige vakantie toe!

Ans van Egdom, Johanna Hébuterne, Martin Hoogendoorn.

Historische puzzeltocht door het Baarnse centrum

Het is een onderdeel van het jubileumjaar waarin we vieren dat Baarn 675 jaar geleden stadsrechten kreeg. U heeft ze misschien al gezien: de foto's in diverse etalages die laten zien hoe het pand er vroeger uitzag of wat er vroeger stond. Sommige foto's zijn meer dan 100 jaar oud! Ze geven een prachtig beeld van lang vervlogen tijden in onze winkelstraten en op de Brink. Met behulp van een QR-code ontdekt u nog veel meer informatie over de geschiedenis van onze stad.

De Coöperatie Centrumondernemers Baarn heeft samen met vrijwilligers van onze HKB deze speurtocht samengesteld.

Op 18 juli gaf wethouder Hugo Prakke het feestelijke startsein voor deze puzzeltocht. Onderweg zoekt u de letters op de foto's, die samen een slagzin vormen. Deelnameformulieren zijn bij verschillende winkeliers verkrijgbaar.

De uitslag wordt op 28 oktober in de Baarnsche Courant en op de Facebookpagina van Centrum Baarn bekend gemaakt.

"Natuur door Baarnse kunstenaars"

Tentoonstelling van de Historische Kring Baerne van 13 september 2025 tot 13 maart 2026

In deze tentoonstelling schenken we aandacht aan Baarnse kunstenaars die de natuur rondom Baarn hebben getekend en geschilderd.

Deze prachtige tekeningen en schilderijen van onze Baarnse natuur, meest uit het depot van de Historische Kring Baerne, verdienen het om voor het voetlicht te worden gehaald.

De tentoongestelde werken zijn van Hendrik Verpoeken, Anthony van der Helden, Helmert van der Flier met o.a. nooit

Postadres: Postbus 326, 3740 AH Baarn • **Bezoekadres Oudheidkamer:** Hoofdstraat 1a, 3741 AC Baarn
Telefoon: (035) 54 303 77 (tijdens openingsuren) • **Openingstijden:** woensdag 14 - 16 uur, zaterdag 11 - 13 uur.
www.historischekringbaerne.nl • info@HistorischeKringBaerne.nl

eerder geëxposeerde tekeningen, Jaap de Ruig en enkele onbekende schilders uit die tijd en als verbinding naar het heden, Corrie Seleski. Zij was een leerling van Jaap de Ruig.

Deze kunstenaars hebben gemeen dat zij met een bepaalde blik naar de Baarnse natuur keken, beïnvloed door beroemde leermeesters en tijdgenoten. Kort gezegd zijn zij mede beïnvloed door het topografisch realisme, de Haagse school en de Barbizon school, waarbij in het werk van Helmert van der Flier ook de Larense school herkenbaar is.

Uiteindelijk waren er veel kunstenaars die je onder de kunstenaarsgemeenschap Baarn/Soest kunt scharen. Dit tijdvak loopt globaal van midden 19e eeuw tot halverwege de 20e eeuw.

De samenstellers hebben met veel plezier aan deze tentoonstelling gewerkt en hopen dat ook u zult genieten van de prachtige werken van deze kunstenaars.

Wie kan ons helpen aan informatie?

Het archief van de Oudheidkamer bevat ontzettend veel foto's. Een deel daarvan is al gedigitaliseerd en staat op de website. Maar er zijn ook foto's in het archief waar geen gegevens van zijn.

De Werkgroep Oudheidkamer mailde een paar mooie foto's door met het verzoek om informatie. Kijkt u er eens naar, misschien kunt u helpen.

De eerste 2 foto's zijn verkregen van de Historische Vereniging Maartensdijk.

De naam van het huisje is de Houtduif en zou mogelijk gestaan hebben aan de Zevenlindenweg,

waar nu camping "De zeven Linden" is gevestigd. Wie o wie herkent dit huisje en wie zijn de mensen, die op de foto staan?

Ook wordt er informatie gevraagd over deze foto. Wie weet waar dit is of heeft andere aanwijzingen.

Weet u iets omtrent deze foto's, dan kunt u een mail sturen naar communicatie@historischekringbaerne.nl.

Historische Fietstocht 30 augustus

Onze vrijwilligers zijn druk bezig om de laatste hand te leggen aan de Historische Fietstocht van 30 augustus. Het wordt een geweldig evenement! Deelnemers kunnen zelf kiezen welke afstand ze fietsen en welk stuk van de route. Langs de route staan diverse historische figuren die de mensen verhalen vertellen over wat er op die plekken zoal gebeurd is in de lange geschiedenis van ons stadje. Verhalen die veel mensen niet kennen en die ze een beter beeld

zullen geven van Baarn en het omliggende gebied: Baarn is meer dan een villadorp!

Aanmelden is niet nodig, er is geen vast startpunt en de route is tegen die tijd te vinden op en te downloaden of printen van onze website. We hopen natuurlijk op prachtig fietsweer. Bonus: kasteeltje Wolfsdreuviik gaat speciaal die dag open voor bezoekers. Meer informatie op de website:

www.historischekringbaerne.nl

Foto: Baarnsche Courant

De Ocrietfabriek

De Ocrietfabriek is een begrip in Baarn, velen hebben er gewerkt.

Hij werd opgericht in 1939 door Bruynzeel, de directeur van de fabriek werd de heer J. van der Eerde, hij verkocht voorheen keukens voor Bruynzeel. De fabriek stond op een strategisch punt, het was een raakpunt van 3 gemeenten, Eemnes, Baarn en Bunschoten, ook wel genoemd de Bermudadriehoek aan de Eem. In deze fabriek werden aanrechten en lavetten vervaardigd van kunststeen, dit was een mengsel van beton en steenkorrels, Ocriet genoemd. De naam

Ocriet werd afgeleid van het Engelse woord concrete, wat beton betekent. Dit kunststeen werd gepolijst, waardoor het met zijn gladde oppervlak bestand bleek tegen chemische stoffen zoals afwasmiddel.

In 1960 waren er 400 mensen werkzaam in de fabriek. De uitvinding van het lavet bleek een uitkomst voor de naoorlogse huurwoningen en kon dienstdoen als wasbak, badkuip of, met een motor uitgevoerd, zelfs als wasmachine. Menigeeen herinnert zich nog wel de wekelijkse badderbeurten in de lavet en staat de inscriptie op het afvoerputje in het hoofd gegrift, 'Ocriet reinigen met vim'. Ook in Frankrijk was behoefte aan aanrechten en lavetten, er werd een fabriek gestart in Tonnerre in het departement Yonne.

Personeel van deze fabriek kwam naar Nederland om kennis op te doen, zij werden meestal ondergebracht in Het Kasteel van Antwerpen in de Baarnse Laanstraat, dat bekend stond als logeerplek voor buitenlanders.

Het hoge salaris dat zij uit Frankrijk ontvingen werd niet altijd op prijs gesteld door de Nederlandse werknemers, die veel minder kregen voor hetzelfde werk. Ze werden zelfs met bussen van de Veluwe gehaald. In de wintermaanden waren er veel vissers aan het werk onder het motto 'zomers vissen en in de winter naar de fabriek'.

Toen tot overmaat van ramp in 2008 asbest werd geconstateerd bij de isolatie van stoomleidingen werd de productie gestopt, het faillissement werd aangevraagd. De fabriek werd gesloopt in 2014 en dat was het einde. De fabriek in Tonnerre werd al in 1975 gesloten. Of toch geen einde? Ja, wel voor aanrechten en lavetten, maar niet voor het eiland waar de fabriek stond. Daar broeden momenteel de ijsvogels, het eiland is in beheer bij de Vereniging Natuurmonumenten. Er zijn plannen het eiland om te bouwen tot een waterrijke woonwijk aan de Eem, er wordt gedacht aan 120 woningen. Het leven aan de Bermudahoek aan de Eem gaat door!

Ren of wandel mee op 13 september door 675 jaar Historie

Dit jaar vieren we dat Baarn 675 jaar geleden stadsrechten kreeg. Op 13 september, Open Monumentendag, wordt het eerste Baarnse Hardloopevenement gehouden. Er is er een route uitgezet van 6,75 kilometer, langs en soms ook door historische monumenten in Baarn. Er kan worden ingeschreven voor een Urban Monument Trail, Urban Monument Kidsrun en de Urban Monument Walk. Start en finish zijn in de Pekingtuin.

Informatie en inschrijven op:
www.dwarsdoorbaarn.nl

Vacature bij de HKB Werkgroep Tentoonstellingen

De Werkgroep Tentoonstellingen is de nieuwe tentoonstelling "Natuur door Baarnse kunstenaars" aan het voorbereiden. Omdat er plannen zijn om meer tentoonstellingen te maken die gelijktijdig lopen, wordt er versterking gezocht van ons team. Wij denken hierbij aan bijvoorbeeld een semipermanente opstelling van "de canon van Baarn", gecombineerd met kleinere exposities over actuele gebeurtenissen in Baarn die achtergrondinformatie laten zien over de geschiedenis. Daarvoor is het praktisch als, op projectbasis, meer leden zich aansluiten bij de werkgroep. Ervaring is niet noodzakelijk. In een gesprek leggen wij u graag uit wat de werkgroep tentoonstellingen doet. Stuur hiervoor een e-mail aan info@historischekringbaerne.nl en wij nemen snel contact met u op.

Houthakkersfeest Lage Vuursche

Het is ook dit jaar weer genieten geblazen tijdens het Houthakkersfeest in Lage Vuursche.

Het is alweer de 36e editie en wordt gehouden op zaterdag 16 en zondag 17 augustus met als thema 'Jaar van het bos'. Het meest spectaculaire onderwerp is toch eigenlijk wel het sculptuurzagen. De mooiste creaties komen tevoorschijn uit de door spierballen gedreven handen van de hakkende en beitelende mannen. Kracht, snelheid en precisie, daar komt het op aan.

Deze kunst wordt ook wel kettingzaagkunst genoemd en is omstreeks 1950 vanuit de Verenigde Staten naar hier overgewaaid.

Het wordt weer een genoegen om toe te kijken wie de titel Nederlands Kampioen 2025 in de wacht gaat slepen, de allerbeste carvers uit de Benelux zetten hun beste beentje voor.

Natuurlijk is er op deze twee dagen nog veel meer te zien en te doen zoals heel snel houthakken, speedcarving genoemd, er is een braderie, muziek, er zijn optredens, foodtrucks en nog veel meer.

Het festival is gratis toegankelijk voor iedereen, voor het parkeren wordt een kleine vergoeding gevraagd. Er is toegang vanaf 10.00 uur tot 17.00 uur aan de Hoge Vuurscheweg in de recreatiekuil van Drakensteyn.

Meer informatie op: www.houthakkersfeest.nl

Vakantietips:

Oude Ambachten & Speelgoedmuseum bestaat 30 jaar

In 1995 opende oprichter Kees Bakker de museumdeuren van het Oude Ambachten- & Speelgoedmuseum aan de Rijksweg in Terschuur. Na diverse verbouwingen hebben daar nu zo'n 160 oude ambachten een plaats gevonden. Je gaat in het museum terug in de tijd met oude winkeltjes en compleet ingerichte werkplaatsen, een oude smidse een scharensliep en leerlooier. Maar ook in een

Foto: Ambachtenmuseum

schoolklasje is te zien hoe het er vroeger aan toe ging. Met een audiotour door het verleden vertellen ambachtlieden hoe het vroeger was. In dit feestelijke jaar staat de expositie "100 jaar Fietsend Nederland" centraal. Terug in de tijd met de hoge bi, driewielers, maar ook de petroleumboer, de bakkerskar, de dorpsomroeper, en de kippenboer met volgeladen transport zijn te bewonderen.

Op de website www.ambachtenmuseum.nl meer informatie over het museum, de openingstijden en de toegangsprijzen.

Open Atelierroute Baarn

Op 30 en 31 augustus is weer de Open Atelierroute in Baarn. Dit jaar doen er maar liefst 37 kunstenaars mee en er is dus van alles te zien. Van schilderen tot textiel, van Tuindorp tot Prins Hendrikpark! Kijk op de website www.openatelierroute.nl en stippel zelf je route uit.

Op 27 september in Huizen met de fiets langs villa's en landhuizen

De Historische Kring Huizen nodigt u van harte uit voor een bijzondere fietstocht op zaterdag 27 september. Ontdek de vaak verborgen geschiedenis van Huizense villawijken en statige landhuizen tijdens een tocht vol verhalen, sfeer en architectonische pareltjes. Huizen staat vooral bekend om het oude dorp en de haven met zijn rijke visserijverleden, maar wist u dat Huizen ook omringd is door schitterende villawijken en monumentale landhuizen? Tijdens deze fietstocht hoort u onderweg boeiende verhalen over hun ontstaan en betekenis. De fietstocht start om 13.30 uur bij theehuis Bos en Hei aan de Oud Huizerweg. Deelnemen kan alleen na aanmelding, want het aantal plekken is beperkt. Aanmelden kan via secretaris@historischekringhuizen.nl of telefonisch via 06-43819991. Deelname is gratis voor leden van de Historische Kring. Niet-leden betalen een kleine bijdrage van € 4,00.

Vorstelijk autoracen. Tot en met 23 november in Museum Huis Doorn

De voormalige bewoner van Huis Doorn, de Duitse keizer Wilhelm II en zijn broer prins Heinrich, waren gepassioneerde voorvechters van de auto als nieuw vervoersmiddel. In 1904 kocht Wilhelm zijn eerste auto. Hij was betrokken bij de eerste internationale autorace op Duitse bodem en bouwde zelfs een speciaal stadion voor de Gordon Bennett Cup.

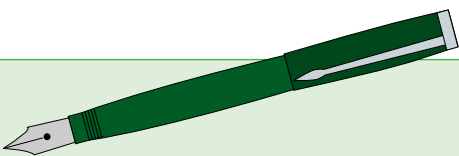
Prins Heinrich organiseerde vanaf 1908 de prestigieuze Prinz Heinrich Fahrt, een zesdaagse race van meer dan 2.000 kilometer. Naast het organiseren van races was de prins zelf ook coureur.

In de tentoonstelling zullen 4 bijzondere raceauto's te zien zijn waaronder een auto die speciaal ontwikkeld werd om deel te nemen aan de Prinz Heinrich Fahrt. Maar ook een auto waarin Prinz Heinrich zelf reed, de Benz 35-40 PS.

Informatie, toegangsprijzen en openingstijden op www.huisdoorn.nl

Agenda

Tot en met 25 augustus Tentoonstelling "De Kerk op de Brink" in de Oudheidkamer van de Historische Kring Baerne. Openingstijden: woensdag van 14.00 – 16.00 uur en zaterdag van 11.00 – 13.00 uur

30 augustus HKB- Historische Fietstocht 675 jaar stad. www.historischekringbaerne.nl

6 en 7 september Cultureel Festival. Informatie op www.cultureelfestival.nl

13 en 14 september Open Monumentendag. Thema dit jaar is Erfgoed en Architectuur. Op 13 september aandacht voor Baarn en Lage Vuursche, op 14 september Paleis Soestdijk. Meer informatie op www.openmonumentendag.nl

8 oktober Excursie naar Hattem. De Historische Kring Baerne organiseert deze excursie samen met de Historische Vereniging Soest-Soesterberg. Meer informatie op de website www.historischekringbaerne.nl

28 oktober Avond van de Baarnsche Geschiedenis. Thema 675 jaar stadsrechten in Baarn